

UCHWAŁA NR .....
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia .....

w sprawie **Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu**

Na podstawie art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, 2244, 2340 oraz z 2019 r. poz. 1696 i 1815), uchwała się, co następuje:

§ 1.1. Wyznacza się Nadnotecki Obszar Chronionego Krajobrazu, zwany dalej „Nadnotecki OChK”.

2. Położenie i opis granic Nadnoteckiego OChK określa załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Mapa Nadnoteckiego OChK stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Nadnoteckiego OChK stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4. Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów na terenie Nadnoteckiego OChK polegają na:

- 1) w obrębie ekosystemów leśnych:
  - a) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych, niedopuszczenie do ich nadmiernego użytkowania oraz fragmentacji,
  - b) zachowanie i unaturalnianie istniejących ekosystemów leśnych,
  - c) wykorzystywanie do odnowień gatunków właściwych dla danego siedliska, zaniechanie wykorzystywania gatunków obcych rodzimej florze i stopniowe ich usuwanie,
  - d) ograniczanie stosowania w odnowieniach gatunków rodzimych ale będących poza granicami naturalnego zasięgu,
  - e) utrzymywanie stref ekotonowych stanowiących bufor ochronny dla ekosystemów leśnych, urozmaicających krajobraz i charakteryzujących się zarazem dużą bioróżnorodnością,
  - f) wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne. Dążenie do odpowiedniego kształtowania

i udostępniania szlaków turystycznych w celu skanalizowania ruchu i ograniczenia presji na siedliska leśne,

g) prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, w tym pozostawienie drzew dziuplastych i części obumarłych do całkowitego rozkładu, przy zachowaniu bezpieczeństwa,

h) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, w szczególności poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami leśnymi do warunków środowiskowych,

i) zwalczaniu owadów i patogenów grzybowych zagrażających trwałości lasów metodami mechanicznymi, biologicznymi i chemicznymi zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki leśnej,

j) skracanie długości granic polno-leśnych w kompleksach lasów, poprzez zalesianie przyległych terenów rolnych w oparciu o istniejące uwarunkowania i możliwości;

2) w obrębie ekosystemów nieleśnych:

a) utrzymanie i przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów z terenów otwartych, unikanie dalszej fragmentacji łąk i pastwisk,

b) ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne, niedopuszczanie do przeorywania użytków zielonych, propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżen terenu,

c) preferowana ochrona roślin przed szkodnikami metodami biologicznymi zamiast chemicznych,

d) ochrona zieleni wiejskiej w postaci zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, a także parków wiejskich,

e) zachowanie śródłąkowych i śródpolnych zadrzewień z rodzimymi gatunkami,

f) zachowanie śródpolnych oczek wodnych, zabagnień i podmokłości,

g) utrzymywanie terenów otwartych poprzez ograniczenie stosowania ogrodzeń mogących stanowić barierę dla migracji zwierząt oraz mogących stanowić dysonans w krajobrazie (zaleca się stosować materiały naturalne - drewno oraz kolorystykę nawiązująca do otoczenia),

h) propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych, zgodnie z wymaganiami zbiorowisk łąkowych, propagowanie gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego,

i) wprowadzanie różnorodnych form zieleni na terenach zurbanizowanych,

j) zwiększanie lesistości poprzez dolesienia na gruntach nieprzydatnych rolniczo;

3) w obrębie ekosystemów wodnych:

a) zachowanie istniejących zbiorników wodnych, w tym starorzeczy oraz cieków z pasem roślinności okalającej,

b) zachowanie naturalnej dostępności do linii brzegowej rzek,

c) retencjonowanie wód dla realizacji celów ekologicznych,

d) dla ochrony przed zanieczyszczeniami obszarowymi wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień na tereny nadbrzeżne

e) zachowanie drożności rowów i kanałów;

4) inne rekomendacje:

a) zachowanie zgodności z ustaleniami wynikającymi z planów zadań ochronnych obszarów Natura2000 PLH300004 Dolina Noteci oraz Natura2000 PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego,

b) dostosowywanie nowej zabudowy do historycznie kształtowanych założeń ruralistycznych wsi, z preferowaniem stopniowego uzupełnienia zabudowy już istniejącej (unikanie rozproszenia nowej zabudowy),

c) zachowanie drożności korytarzy ekologicznych i korytarzy migracji dużych zwierząt poprzez m. in. ograniczanie zabudowy i zwiększanie lesistości,

d) rozwój turystyki przyrodniczej,

e) propagowanie tradycyjnych form architektury regionalnej - odtwarzanie dawnych/historycznych funkcjonalnych układów terenów zieleni oraz parków podworskich, w tym przywracanie zadrzewień przydrożnych,

f) ochrona lub poprawa ekspozycji obiektów zabytkowych,

g) renowacja/rekultywacja terenów zdegradowanych,

h) rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego w miejscowości Samostrzel,

i) zapobieganie rozwojowi procesów erozji wodnej z zastosowaniem metod biologicznych.

§ 5. Na obszarze Nadnoteckiego OChK, wprowadza się następujące zakazy:

1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalnej gospodarcie wodnej lub rybackiej;

6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

7) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od :

a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,

- b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne
- z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;

§ 6. Na części terenów gminy Sadki, które to tereny szczegółowo są opisane poprzez podanie ich punktów załamania granicy w załączniku nr 4 do niniejszej uchwały nie obowiązują zakazy o których mowa w § 5 pkt 3, 7.

§ 7. Nadzór nad Nadnoteckim Obszarem Chronionego Krajobrazu sprawuje Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

§ 9. Traci moc uchwała Nr X/237/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego poz. 2558).

§ 10. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Zakres regulacji dotyczy uchwały w sprawie Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

2. Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, 2244, 2340 oraz z 2019 r. poz. 1696 i 1815):

Art. 23. 2. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Likwidacja lub zmniejszenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, wyłącznie z powodu bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, projekt uchwały, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, zostanie przedstawiony Rady Gminy Sadki, Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią, Rady Miejskiej w Kcyni oraz Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w celu jego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, postanowieniem z dnia 15 października 2019 r. (znak: WST.622.18.2019.PS.AD), nie uzgodnił przedłożonego 16 września 2019 r. projektu uchwały nr IX/176/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 2 września 2019 r. w sprawie Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu postanowieniem z dnia 15 października 2019 r. Powodem powyższej odmowy uzgodnienia było znaczne powiększenie o około 2 240 ha (o 78% jego powierzchni) Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na południe, aż do rzeki Noteci. Argumentując swoje postanowienie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zaznaczył, że ochroną i nowymi obostrzeniami zostałyby objęte tereny nie znajdujące się obecnie w przedmiotowym obszarze chronionego krajobrazu, a dodatkowo przedmiotowy teren znajduje się w całości w granicach innych obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zgodnie z ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92 poz.753 ze zm.), z dniem 1 sierpnia 2009 r. przejął kompetencje w zakresie obszarów chronionego krajobrazu. Jak wynika z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, 2244, 2340 oraz z 2019 r. poz. 1696 i 1815), obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Nadnotecki Obszar Chronionego Krajobrazu powołano rozporządzeniem nr 9/91 Wojewody Bydgoskiego z 14.06.1991 r. w sprawie utworzenia 22 obszarów krajobrazu chronionego w województwie bydgoskim. Obecnie obowiązuje uchwała Nr X/237/15

Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego, poz. 2558).

Troszcząc się o zrównoważony rozwój całego województwa, w tym także na obszarach chronionego krajobrazu oraz mając też na względzie potrzeby zgłaszane przez podmioty gospodarcze, samorządy gminne i mieszkańców opracowano dla przedmiotowego obszaru chronionego krajobrazu dokumentację w zakresie oceny zachowania i wartości krajobrazów wyróżnionych z elementami audytu krajobrazowego. Wykonane prace polegały m. in. na doprecyzowaniu granicy Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w taki sposób aby nawiązywała ona do działek ewidencyjnych oraz rzeźby i pokrycia terenu lub innych elementów charakterystycznych w terenie. W związku z powyższym dokonano korekty wschodniej granicy OChK do wewnątrz tej formy ochrony przyrody, tak aby tereny poddane silnej presji zabudowy w miejscowości Łodzia (gmina Sadki) nie wchodziły w granice omawianego OChK. Włączono natomiast w granice OChK cenny pod względem przyrodniczym i geomorfologicznym fragment doliny rzecznej na południe od miejscowości Lubaszcz.

Należy podkreślić, iż na obszarach chronionego krajobrazu, powinny obowiązywać ograniczenia właściwe dla danego parku lub obszaru, czy też dla ich części, wybrane spośród zakazów, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody, a wynikające z potrzeby właściwej ich ochrony. Przy wprowadzaniu przedmiotowych zakazów należy się kierować konstytucyjną zasadą proporcjonalności, zawartą w art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.), stanowiącą, iż ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Zasada proporcjonalności nakazuje organom władzy publicznej użycie jedynie takich środków, które są niezbędne dla osiągnięcia konkretnego celu. Cel ten natomiast ma służyć społeczeństwu oraz powinien być osiągnięty zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Zrównoważony rozwój, zgodnie z art. 3 pkt 50 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r., Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.), to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Powyższa zasada stosowana w odniesieniu do stanowienia zakazów, jakie mają obowiązywać w obszarach chronionego krajobrazu wymaga, aby ograniczenia miały swoje merytoryczne umocowanie i wynikały z rzeczywistej potrzeby ochrony danego obszaru lub jego części.

Kierując się ww. konstytucyjną zasadą proporcjonalności oraz zasadą zrównoważonego rozwoju, w niniejszej uchwale nie zastosowano zapisu dotyczącego obowiązywania bezwzględnego zakazu jakim jest: zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu. Uznano, iż wprowadzenie tego zakazu nie jest konieczne dla zachowania ochrony ekosystemów Nadnoteckiego OChK, w tym: zachowania różnorodności biologicznej siedlisk, prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk.

Ponadto nie zastosowano obowiązywania bezwzględnego zakazu jakim jest: zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego, gdyż na terytorium Nadnoteckiego Obszaru

Chronionego Krajobrazu nie występują tereny położone w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

Kierując się wnioskami wynikającymi z przeprowadzonej oceny przyrodniczej, a także analizy gminnych dokumentów planistycznych, wprowadzono odstępstwa od następujących zakazów: „likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych”; „budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:

a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,

b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne

- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.”

Zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz. U. poz. 1080), dane określające obszar chronionego krajobrazu, winny być sporządzone zgodnie z wytycznymi przyjętymi w rozporządzeniu, tj. określeniem jego powierzchni i opisem jego wartości przyrodniczej oraz modelem pojęciowym danych przestrzennych, określającym strukturę oraz dokładność bazy geometrycznej tej formy ochrony przyrody. Zatem wykonanie opracowania wiązało się z koniecznością uszczegółowienia (doprecyzowania) przebiegu granic Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W wyniku przeprowadzenia weryfikacji przebiegu granic na obszarze niniejszej formy ochrony przyrody jej obszar uległ zmniejszeniu z 2888,00 ha do 2853,60 ha. Zmniejszenie powierzchni wynika również z doprecyzowania przebiegu granicy w szczególności do granic działek ewidencyjnych, w oparciu o aktualne granice gmin (Państwowy Rejestr Granic PRG).

Konieczność opracowania przedmiotowego wykazu współrzędnych punktów załamania granic według określonej metodyki wynika z treści rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz.U. poz. 1080).

Dane dotyczące powierzchni Obszaru wyrażone są w hektarach z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, zgodnie z treścią rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 marca 2017 roku w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2017 (Dz. U. poz. 837, ze zm.).

W niniejszej uchwale dokonano także uaktualnienia opisu tekstowego przebiegu granic Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, doprecyzowując ich przebieg i szczegółowość w porównaniu do opisu zawartego w uchwale Nr X/237/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego, poz. 2558).

Mając na uwadze powyższe wskazane jest podjęcie nowej uchwały w sprawie Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Przyjęcie tej uchwały w dalszym ciągu umożliwi skuteczne kształtowanie polityki ekologicznej i racjonalne zarządzanie zasobami

przyrodniczymi, w kontekście m.in. ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów, katalogu obowiązujących zakazów oraz odstępstw od tych zakazów, obowiązujących na terenie obszaru chronionego krajobrazu. Przyjęty w niniejszej uchwale zmieniony katalog zakazów nie narusza właściwej ochrony wyróżniających się krajobrazów o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych, jak również kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych.

5. Ocena skutków regulacji:

Podjęcie uchwały w sprawie Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu pozwoli dostosować system obowiązujących zakazów do lokalnych potrzeb i uwarunkowań na jego obszarze, zapewniając jednocześnie utrzymanie właściwego stanu środowiska przyrodniczego, kulturowego oraz właściwej ochrony krajobrazu, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Ponadto uchwała ta pozwoli spełnić istotne wymogi formalne określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz. U. poz. 1080).

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały, traci moc uchwała Nr X/237/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Nadnoteckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego, poz. 2558).